

Remissvar

Jernkontorets diarienr: 7620

Stockholm 11 januari 2021

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
henrik.kjellberg@regeringskansliet.se
fi.registerator@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Slopad nedsättning av energiskatt för bränslen i vissa sektorer, dnr Fi2020/04247

Sammanfattning

Jernkontoret avstyrker förslaget. Branschen arbetar långsiktigt med att effektivisera sin verksamhet, minska sina koldioxidutsläpp och uppnå fossilfrihet till 2045. Det är av yttersta vikt att företagen under den tiden har största möjliga manöverutrymme för att kunna kombinera en upprätthållen konkurrenskraft med de satsningar som krävs för utveckling av och investeringar i nya fossilfria lösningar.

För stålindustrin faller en del av bränsleanvändningen under undantaget för metallurgiska processer, men även annan bränsleanvändning sker i processerna vilka nu omfattas av föreliggande förslag om avskaffande av skattenedsättning.

Systemet med relativt höga nominella fiskala skatter, och nedsättning av dessa för konkurrensutsatt industri har varit en väl fungerande princip i Sverige. När avsteg från den principen görs är det en oroande utveckling. Bilden av Sverige som en industrination med bra investeringsklimat och förutsättningar för omställning kommer att ta skada.

Förslaget läggs också samtidigt som en stor del av den europeiska lagstiftningen som rör samma frågor ska utvärderas, bland annat energiskattedirektivet, vilket gör att förutsättningarna och följderna av förslaget är svåra att utvärdera på längre sikt. Förslaget bör därför dras tillbaka i avväntan på att dessa förhandlingar avslutas.

Den korta tiden som föreslås för förändringen ger heller inte företagen tillräcklig tidsrymd att agera inom. Det betyder enbart kostnadsökningar i ett redan ansträngt läge, och kommer inte att leda till några energieffektiviseringar i sig. För industrier inom ETS är handelssystemet styrmedlet som ska driva mot klimatmålen. Ytterligare energiskatter betyder bara ökade kostnader och ett försämrat konkurrensläge gentemot konkurrerande länder.

Bakgrund

I promemorian föreslås att energiskatt ska tas ut med 100 procent av den generella nivån för bränslen som förbrukas för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet samt i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet, dock inte för förbrukning i skepp eller båt. Den anledning som anges i promemorians konsekvensbeskrivning, är att utjämna beskattningen, samt att öka incitamenten för energieffektivisering.

Återbetalning av energiskatt ska inte medges för bränslen som förbrukas för framställning av värme eller kyla som levererats för ovan angivna ändamål. Sådan bränsleförbrukning som har fullständig befrielse från energi- och koldioxidskatt, exempelvis i metallurgiska processer, mineralogiska processer och framställning av energiprodukter berörs inte av förslaget. Förändringarna föreslås genomföras i två steg med en sänkning av skattenedsättningen från 70 procent till 35 procent den 1 juli 2021 samt ett helt slopande av skattenedsättningen den 1 januari 2022.

I promemorian föreslås även att om råtalloja förbrukas för framställning av värme i annan kraftvärmeproduktion än den som sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet ska energiskatt tas ut med ett belopp som motsvarar 100 procent av den energiskatt och 91 procent av den koldioxidskatt som tas ut på fossil eldningsolja för uppvärmningsändamål. Ändringarna träder i kraft den 1 juli 2021 och den 1 januari 2022.

För stålindustrin faller en del av bränsleanvändningen under undantaget för metallurgiska processer, men även annan bränsleanvändning sker i processerna vilka nu omfattas av föreliggande förslag om avskaffande av skattenedsättning.

Jernkontorets synpunkter

Betydelsen av samlade skatteökningar för energianvändningen tilltar, och i skenet av den massiva omställning som industrien står inför för att uppnå klimatmålen samtidigt som man under hela den processen måste klara den hårdas globala konkurrensen, framstår dessa åtgärder som både olämpliga och onödiga. Det är inte ökade kostnader som kommer att driva på nya investeringar, utan ökade möjligheter till industriell verksamhet och en stärkt konkurrenskraft.

Höga nettoskatter med undantag för konkurrensutsatt industri har varit en fungerande princip som regeringen tenderar att lämna. Det är olyckligt i ett läge där industrien i Sverige satsar stora medel på att uppnå fossilfrihet, samtidigt som konkurrensen från övriga världen ökar.

Förslagets konsekvensbeskrivning är alltför summarisk, och drar snabba slutsatser om dess betydelse för energieffektiviseringen som saknar trovärdighet. Det framstår som att förslaget läggs av andra orsaker än det angivna huvudmålet. För att styra industrien mot en minskad användning av fossila bränslen och uppfyllelse av klimatmålen, är ETS det gemensamma styrmedel som säkerställer en jämn spelplan på EU-marknaden. Ur det perspektivet förefaller även en högre beskattning av råtalloja ologisk, eftersom användningen av förnybara bränslen borde premieras för en snabbare omställning.

Promemorian gör i konsekvensbeskrivningen ingen bedömning av förslaget utifrån de utfall som kan bli följd av de nyligen inledda översynerna av europeisk lagstiftning på området. Inte minst energiskattedirektivets framtida innehåll kommer att bli avgörande för förslaget om förändrade energiskatter på bränslen utifrån de gällande undantag som nämns. Då stor osäkerhet råder kring de pågående omarbetningar av direktiv på EU-nivå, vore det klokt att

Jernkontoret

avvaka utkomsten av kommande förhandlingar i EU och först därefter se över hur den svenska punktskattelagstiftningen för energiskatter ska se ut.

Det finns ingen styrande effekt på energieffektivisering av den här skattejusteringen. För industrin är det framför allt ett attraktivt investeringsklimat och stärkt konkurrenskraft som leder till effektivisering. Höjda punkterskatter har knappt någon styrande effekt alls.

Hänvisning till andra remissinstanser

Jernkontoret hänvisar även till det svar som lämnas av Svenskt Näringsliv som på ett samlande sätt och med internationella jämförelser även de avstyrker förslaget.

Jernkontoret

Bo-Erik Pers
Verkställande direktör

Pär Hermerén
Handläggare